

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Jany Zemkovej a Mgr. Petra Melichera v právnej veci žalobkyne **MVDr. D.**, nar. X., trvale bytom Ž., právne zastúpenej JUDr. L., advokátkou, so sídlom v P.P., proti žalovanej **Krajskej veterinárnej a potravinovej správe Bratislava**, so sídlom v Bratislave, Botanická 17, 842 13 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovanej zo dňa 26. marca 2010 č. k. 3/2010/Ma-3, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/57/2010-37 z 9. decembra 2011 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/57/2010-37 zo dňa 9. decembra 2011 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného č. 3/2010/Ma-3 z 26.3.2010 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Žalovaný **je povinný** zaplatiť žalobkyňi trovy konania v sume 622,15 € k rukám JUDr. L., so sídlom v P., do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Rozsudkom krajského súdu bola zamietnutá žaloba, ktorou sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodnutia žalovanej v spojení s rozhodnutím prvostupňového služobného orgánu o jej odvolaní zo štátnozamestnaneckého pomeru z dôvodu závažného porušenia služobnej disciplíny – porušenia obmedzenia podnikania štátnej zamestnankyne v súvislosti s jej členstvom v riadiacich a kontrolných orgánoch právnickej osoby vykonávajúcej podnikateľskú činnosť.

Krajský súd sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými zisteniami a správnymi závermi žalovanej, ktoré boli uvedené v preskúvanom rozhodnutí a ktoré krajský súd v plnom rozsahu prevzal do svojho rozsudku.

Podľa krajského súdu z obsahu administratívneho spisu predloženého žalovanou vyplýva, že ihneď potom ako sa Regionálna veterinárna a potravinová správa v Prešove ako prvostupňový správny orgán dozvedel o evidovaní žalobkyne ako konateľky spoločnosti s ručením obmedzeným, zvolal ústne konanie ohľadom prerokovania porušenia zákona o štátnej službe na deň 07. júla 2009. Zo záznamu z rokovania vyplýva, že na základe podnetu bola vykonaná kontrola Obchodného registra vedeného na Okresnom súde v Prešove, pri ktorej bolo zistené, že žalobkyňa ako štátna zamestnankyňa – odborný radca je evidovaná ako konateľka a spoločníčka spoločnosti G., s.r.o., so sídlom v Prešove a uvedený stav je v rozpore so zákonom č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe. S poukazom na tieto skutočnosti bola žalobkyňa upozornená na tento nesúlad, na čo žalobkyňa uviedla, že podľa jej názoru uvedená skutočnosť nie je v rozpore s citovaným paragrafom zákona a žiadala o zaujatie stanoviska k predmetnej problematike nadriadený orgán. V súlade s uvedenou skutočnosťou prvostupňový správny orgán požiadal o stanovisko Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktoré svojim písomným podaním zo dňa 28. júla 2009 uviedlo, že podľa jeho názoru porušenie zákazu upraveného v ustanovení § 59 ods. 2 zákona o štátnej službe je porušením služobnej disciplíny, a ako také by mohlo byť dôvodom na skončenie štátnozamestnaneckého pomeru odvolaním podľa § 40 ods. 2 písm. c/ zákona o štátnej službe. Porušenie uvedeného zákazu však predpokladá, že štátny zamestnanec musí byť členom

riadiaceho, kontrolného alebo dozorného orgánu právnickej osoby vykonávajúcej podnikateľskú činnosť, prípadne niektorú z týchto činností vykonáva sám ako jednotlivec. S poukazom na vyjadrenie služobného úradu, ako aj na tvrdenia žalobkyne Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k uvedenej problematike navrhlo, aby tieto skutočnosti boli vyvrátené štátnym zamestnancom a to dôkaznými prostriedkami, nielen tvrdením určitej skutočnosti. Služobný úrad musí ešte pred odvolaním z funkcie dať štátnemu zamestnancovi podľa § 40 ods. 2 písm. c/ zákona o štátnej službe možnosť vyjadriť sa k týmto skutočnostiam. Zároveň Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR uviedlo, že nie je oprávnené podávať záväzné výklady právnych predpisov. Na základe stanoviska Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny bola žalobkyňa predvolaná na ústne prerokovanie porušenia zákona o štátnej službe zvolaného na deň 06. augusta 2009 za prítomnosti Vedúceho služobného úradu Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy v Prešove, kedy bola žalobkyňa oboznámená so stanoviskom Ministerstva PSVaR SR. Na základe uvedeného bola žalobkyňa požiadaná, aby v lehote do jedného mesiaca odo dňa konania prerokovania porušenia, t.j. od 06. augusta 2009 predložila dôkazné prostriedky písomnou formou, ktorými by vyvrátila, že ona ako štátny zamestnanec svojím členstvom vo firme G., s.r.o. Prešov neporušila zákon č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe v znení neskorších predpisov. Súčasťou predmetného písomného záznamu zo dňa 06. augusta 2009 je aj prezenčná listina, z ktorej vyplýva účasť prítomných vrátane žalobkyne a zároveň zo záznamu vyplýva, že ho podpísala aj žalobkyňa s citáciou, že nesúhlasí s textom v časti „ porušením zákona č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe.“ Reakciou na predmetné prerokovanie bol list žalobkyne zo dňa 04. septembra 2009, v ktorom uviedla, že od 06. júna 2008 vykonávala prácu so živnostenským oprávnením, ku ktorému mala súhlas od Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Prešov. Od 01. júna 2009 nevlastní živnostenské oprávnenie, pretože toto bolo pozastavené. Uviedla, že sa vzdala postu konateľky tejto spoločnosti 22. júna 2009. Čo sa týka jej členstva v riadiacich a kontrolných orgánoch, v súčasnosti je len spoločníkom, t.j. nie je členom riadiacich, kontrolných orgánov vykonávajúcich podnikateľskú činnosť. Podľa jej názoru činnosť vo vyššie uvedenej spoločnosti, ktorú vykonáva nie je aktívna činnosť zabezpečujúca pravidelný príjem, t.j. nepodniká za účelom vytvárania zisku. Činnosť vyplývajúca zo spoločníctva vykonáva vo svojom voľnom čase, po pracovnej dobe. Prvostupňový správny orgán požiadal listom zo dňa 18. septembra 2009 o stanovisko vo veci obmedzenia podnikania a inej podnikateľskej činnosti štátneho zamestnanca aj nadriadený orgán Štátnu veterinárnu a potravinovú správu Bratislava. V písomnom stanovisku zo dňa 06. októbra 2009 ŠVPS uvádza, že vychádza z ustanovenia § 59 ods. 2 Zákona o štátnej službe, v ktorom ide

o zákaz podľa ktorého štátny zamestnanec nesmie byť členom riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánov právnických osôb, vykonávajúcich podnikateľskú činnosť až na výnimku, ak bol do týchto orgánov vyslaný vládou alebo služobným úradom. S poukazom na stanovisko Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR nesmie byť štátny zamestnanec ani spoločníkom spoločnosti s ručením obmedzeným, lebo v momente kedy sa stane jeho spoločníkom, stáva sa členom valného zhromaždenia. Zároveň s poukazom na stanovisko Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR je potrebné, aby sa k týmto skutočnostiam vyjadril štátny zamestnanec, ktorý by vyvrátil nielen svojimi tvrdeniami určité skutočnosti, ale aj dôkaznými prostriedkami. S poukazom na reakciu žalobkyne na výzvu služobného úradu v predmetnej veci však žalobkyňa neposkytla žiadne dôkazné prostriedky, ktoré by nasvedčovali tomu, že nie je konateľkou ani spoločníčkou spoločnosti, naopak uvádza, že ostáva spoločníčkou predmetnej spoločnosti. Zároveň poukazuje nadriadený orgán na to, že žalobkyňa síce v liste uvádza, že nepodniká za účelom vytvárania zisku, čo ale nepotvrdzujú predložené ponuky nehnuteľností, v ktorých je uvedená ako kontaktná osoba za predmetnú spoločnosť. Toto svoje tvrdenie vyvrátila poslednou vetou v liste označenom ako vysvetlenie. Nadriadený orgán vyslovil názor, že svoje tvrdenie obsiahnuté v liste musí žalobkyňa podložiť hodnovernými dôkaznými prostriedkami, inak porušenie zákona upraveného v § 59 ods. 2 o štátnej službe je porušenie služobnej disciplíny.

V súlade s týmto stanoviskom nadriadeného orgánu zvolala Regionálna veterinárna a potravinová správa Prešov ústne pojednávanie na deň 26. októbra 2009, z ktorého je v administratívnom spise písomná zápisnica, ktorá je podpísaná žalobkyňou, ako aj ostatnými členmi prítomnými na tomto ústnom pojednávaní. Z obsahu zápisnice z ústneho pojednávania zo dňa 26. októbra 2009 vyplýva, že vedúci služobného úradu zvolal ústne pojednávanie vo veci skončenia štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne podľa ustanovenia § 40 ods. 2 písm. c/ Zákona o štátnej službe a v súlade s čl. 8 ods. 3 Služobného poriadku z dôvodu porušenia ustanovenia § 59 ods. 2 uvedeného zákona. Vedúci služobného úradu oboznámil prítomných s výkladom Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ako aj stanoviskom Vedúcej osobného úradu Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR vo veci obmedzenia podnikania zárobkovej činnosti štátneho zamestnanca. Žalobkyňa bola vyzvaná, aby sa vyjadrila k činnosti v obchodnej spoločnosti G., s.r.o. Prešov, pričom žalobkyňa skonštatovala, že jej vyjadrenie je obsiahnuté v liste zo dňa 04. septembra 2009 a na obsahu tohto listu trvá a do termínu 28. októbra 2009 predloží hodnoverné dôkazy k činnosti predmetnej spoločnosti. Z písomného podania žalobkyne zo dňa 28. októbra 2009

adresovaného Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe Prešov vyplýva, že žalobkyňa požiadala o presun termínu predloženia dokumentácie z dôvodu práceneschopnosti a priložila aj kópiu dokladu o práceneschopnosti vystavenú pod č. 260079 dňa 28. októbra 2009 MUDr. D., všeobecným lekárom pre dospelých. Ako vyplýva z administratívneho spisu žalovanej Regionálna veterinárna a potravinová správa Prešov reagovala písomným podaním zo dňa 28. októbra 2009 s tým, že vedúci služobného úradu po preskúmaní všetkých skutočností nesúhlasí s presunom predloženia požadovaných dokladov nakoľko žalobkyni bol poskytnutý dostatočný priestor zdokladovania predmetných záležitostí s poukazom na záznam prerokovania podnikateľskej činnosti konaného dňa 06. augusta 2009. Následne na tieto skutočnosti bolo prvostupňovým správny orgánom Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou v Prešove vydané Rozhodnutie o skončení štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne odvolaním zo dňa 28. októbra 2009 pod č. k. 09/1411.

Ako vyplýva z vyššie popísaných skutočností prvostupňový správny orgán, ako aj následne žalovaná podľa názoru krajského súdu náležite zistili skutkový stav, pričom rozhodnutia obidvoch správnych orgánov boli náležite odôvodnené a zrozumiteľné. V rozhodnutiach správnych orgánov bolo poukázané na dôvody, z ktorých vychádzali, pričom vyjadrili správny právny záver na základe tých skutočností, ktoré boli v správnom konaní jednoznačne preukázané. S poukazom na ustanovenie § 40 ods. 2 písm. c/ a § 125 ods. 1, 2 zák.č. 312/2001 Z.z. a § 131 zák.č. 400/2009 Z.z., o štátnej službe, § 18 ods. 1, 2 Správneho poriadku, § 59 ods. 2 zákona č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe, § 122 ods. 1, § 23 ods. 1, § 125 ods. 1 a § 132 ods. 1 a § 133 Obchodného zákonníka, správne orgány postupovali v intenciách týchto ustanovení zákona, keď účasť žalobkyne v kontrolných a riadiacich orgánoch právnickej osoby bola preukázaná, spoločnosť vyvíja aktívnu činnosť za účelom dosiahnutia zisku. Správne orgány obidvoch stupňov rozhodovali v intenciách účinného zákona č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe, s poukazom na začiatok správneho konania v zmysle § 18 ods. 2 Zákona o správnom konaní, ktorého účinky aj podľa názoru súdu nastali dňom 26. októbra 2009, kedy prvostupňový správny orgán zvolal ústne pojednávanie vo veci štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne, ktoré sa považuje za prvotný úkon vykonaný voči účastníkov správneho konania – žalobkyne. S námietkami žalobkyne uvedenými v odvolaní sa podľa názoru krajského súdu žalovaná dôsledne vysporiadala a na tieto námietky adekvátne reagovala v odôvodnení napadnutého preskúmaného rozhodnutia, pričom sa súd v plnom rozsahu s vysloveným právnym názorom žalovanej stotožnil. Správne s poukazom na vyššie citované ustanovenia Zákona o štátnej službe v nadväznosti na ostatné zákonné

ustanovenia Zákona o správnom konaní a Obchodného zákonníka postupovali tak prvostupňový správny orgán, ako aj žalovaná a nimi vydané rozhodnutia náležite a zrozumiteľne odôvodnili, pričom výrok rozhodnutí mal právnu a skutkovú oporu vo vyššie citovaných zákonných ustanoveniach. Na základe uvedeného krajský súd podľa § 250j ods. 1 O.s.p. rozhodol tak, že žalobu žalobkyne ako nedôvodnú zamietol .

II.

Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa odvolanie a žiadala ho zrušiť a vrátiť vec súdu na nové konanie, prípadne ho zmeniť a žalobe vyhovieť zrušením rozhodnutia žalovaného. Žalobkyňa podala odvolanie z dôvodov podľa § 205 ods. 2 OSP a to písm. c/ (nesprávne posúdenie veci), písm. d/ (neúplné zistenie skutočného stavu veci), písm. f/ (nesprávne skutkové zistenia). Uviedla, že ako konateľka som bola zapísaná len do 22.06.2009. Z výpisu z obchodného registra spoločnosti G., s.r.o. bolo nesporne preukázané, že v čase začatia konania nebola štatutárnym orgánom – konateľom spoločnosti a táto spoločnosť žiaden ďalší riadiaci, kontrolný a ani dozorný orgán pri svojom vzniku nezriadila tzn., že v tom čase som nebola členkou riadiaceho, kontrolného alebo dozorného orgánu právnickej osoby vykonávajúcej podnikateľskú činnosť. V zmysle ust. § 13 Obchodného zákonníka, právnická osoba koná prostredníctvom štatutárneho orgánu, ktorým je v prípade spoločností s ručením obmedzeným jeden alebo viac konateľov. Zo znenia tohto ustanovenia vyplýva, že len konatelia priamo vykonávajú konkrétne úlohy podnikateľskej činnosti v mene podnikateľa – právnickej osoby. Zdôraznila že aj v prípade, ak by sa bola stotožnila s názorom Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy a priznala by, že svojou účasťou na valnom zhromaždení by sa skutočne stala členkou riadiaceho orgánu spoločnosti (táto skutočnosť nemení nič na tom, že daný výklad zásadne popiera), dala do pozornosti, že valné zhromaždenie spoločnosti G., s.r.o. založenej dňa 29.05.2009 do skončenia jej štátnozamestnaneckého pomeru nebolo ani raz zvolané a neuskutočnilo sa zasadnutie valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti tak ako to predpokladá Obchodný zákonník. Keďže spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorej bola spoločníkom, nemá zriadený žiaden riadiaci orgán, kontrolný orgán ani dozornú radu, tak ako to má na mysli § 59 ods. 2 citovaného zákona, je nesporné, že členom takéhoto orgánu nebola a ani nemohla byť. Poukázala na to, že nebola ani riadiacim orgánom spoločnosti s ručením obmedzeným G., s.r.o., ktorým je jedine štatutárny orgán, t.j. konateľ spoločnosti, ktorý spoločnosť riadi, koná v mene právnickej osoby, podpisuje za ňu a je tým orgánom, ktorý zastupuje spoločnosť

navonok a ktorý priamo vykonáva konkrétne úlohy podnikateľskej činnosti spoločnosti ako právnickej osoby. Ďalej poukázala na to, že podľa § 59 ods. 1 zákona č. 312/2011 Z.z. o štátnej službe účinného do 31.10.2009, štátny zamestnanec nesmie podnikat' alebo vykonávať inú zárobkovú činnosť, ktorá je zhodná, alebo obdobná s predmetom výkonu štátnej služby, ak tento zákon neustanovuje inak. Z tohto ustanovenia potom vyplýva záver, že štátny zamestnanec môže podnikat' alebo vykonávať inú zárobkovú činnosť, ktorá nie je zhodná alebo obdobná s predmetom výkonu štátnej služby. Žalobkyňa ako samostatne zárobkovo činná osoba na základe živnostenského listu v tom čase nepodnikala a nevykonávala zárobkovú činnosť, ktorá by bola zhodná alebo obdobná s predmetom výkonu štátnej služby. Ustanovenie § 59 ods. 1 a 2 zák. č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe žiadnym spôsobom neobmedzuje štátnych zamestnancov v tom smere, že by nemohli disponovať a nakladať so svojim majetkom aj takým spôsobom, že ho vložia do základného imania obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným. Podľa názoru žalobkyne v žiadnom prípade nedošlo k závažnému porušeniu služobnej disciplíny. Už listom zo dňa 04.09.2009 uviedla, že je len spoločníkom spoločnosti G., s.r.o., pričom majetková účasť v obchodnej spoločnosti sama osebe nie je podnikaním, ale len formou dispozície s vlastným majetkom.

K dôvodom rozsudku krajského súdu, ktorý sa zaoberal právami spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným, ako je nárok na podiel zo zisku v pomere zodpovedajúcom ich splateným vkladom, ak spoločenská zmluva neurčuje inak a súd zistil vklad žalobkyne, ktorý k 29.05.2009 predstavoval splatenú výšku vkladu vo výške 2.500,- Eur, žalobkyňa v odvolaní uviedla, že takéto zistenie skutočností, o ktoré aj konajúci súd oprel svoje rozhodnutie je nedostatočné a neodôvodniteľné, pretože obchodná spoločnosť vznikla zápisom do obchodného registra dňom 29.05.2009 a ku dňu skončenia jej štátnozamestnaneckého pomeru, t.j. k 02.11.2009 ešte nemohol správny orgán objektívne dospieť k záveru a ani nemohlo byť hodnoverným spôsobom preukázané, že obchodná spoločnosť, ktorej spoločníčkou som bola, vykázala za obdobie od svojho vzniku (od 29.05.2009) do ukončenia môjho štátnozamestnaneckého pomeru, t.j. do 02.11.2009 nejaký zisk a vôbec nemohlo byť objektívne zistené a preukázané aký by bol jej nárok na podiel zo zisku a to z dôvodu, že daňové priznanie za rok 2009 bola povinná právnická osoba podať až v lehote do 31.03.2010. Tak správne orgány – prvostupňový aj druhostupňový – ako aj konajúci Krajský súd v Prešove preto vychádzali len z fikcie a formálnej aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka.

Podľa názoru žalobkyne prvostupňový správny orgán aj žalovaný v tomto konaní vykonali výklad nejasnej a neurčitej právnej normy v jej neprospech, keďže nie je zrejmé, aký riadiaci orgán právnickej osoby mal zákonodarca na mysli pri formulácii ust. § 59 ods. 2 zákona o štátnej službe č. 312/2001 Z.z., či valné zhromaždenie právnickej osoby, alebo štatutárny orgán – konateľ, ktorý ako jediný orgán právnickej osoby, koná a riadi obchodnú spoločnosť, podpisuje za obchodnú spoločnosť ako právnickú osobu a zastupuje ju navonok vo vzťahoch voči tretím osobám. Takýto výklad ustanovenia § 59 ods. 2 zákona o štátnej službe č. 312/2001 Z.z. v platnom znení je jediný možný, v súlade s príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka, logický a racionálny. Výklad ust. § 59 ods. 2 zákona o štátnej službe ako ho vykonali príslušné správne orgány a následne aj konajúci súd postráda akúkoľvek logiku. V žiadnom prípade sa žalobkyňa nemôže stotožniť so stanoviskom vo veci obmedzenia podnikania a inej podnikateľskej činnosti k výkladu ust. § 59 ods. 2 Zákona o štátnej službe spracovaným Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Bratislava a Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava a to z dôvodu, že nie je možné pripustiť, aby orgán štátnej správy, ktorými oba vyššie uvedené orgány sú, si uzurpoval právo a kompetencie, ktoré mu nepatria a sám vykonával výklad právnych noriem, pričom v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsob, ktorý ustanoví zákon. Podľa žalobkyne je § 59 ods. 2 zákona č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe je ustanovením nejasným a neurčitým aj preto, že nie voči každému a rovnakým spôsobom štátne sa posudzuje účasť spoločníka na valnom zhromaždení, keď členovia vlády môžu byť a sú spoločníkmi spoločnosti a ich účasť ako spoločníka spoločnosti nie je považovaná za členstvo v riadiacom a kontrolnom orgáne právnickej osoby vykonávajúcej podnikateľskú činnosť.

Žalovaný žiadal prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Podľa názoru žalovaného skutočnosti popísané v odvolaní nemia zistený stav, skutkové okolnosti a právne posúdenie veci. Dôvodom odvolania žalobkyne zo štátnozamestnaneckého pomeru bolo porušenie obmedzenia podnikania štátnej zamestnankyne v súvislosti s jej členstvom v riadiacich a kontrolných orgánoch právnickej osoby vykonávajúcej podnikateľskú činnosť – obchodnej spoločnosti G., s.r.o., H., IČO: X.. V tejto súvislosti správne orgány vychádzali zo znenia ustanovení § 40 ods. 2 písm. c/, § 59 ods. 2 zákona č. 312/2011 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 122 ods. 1, § 125 ods. 1, § 133 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a služobného poriadku služobného úradu RVPS Prešov. Žalovaná naďalej trvá na svojom

právnom názore, že štátny zamestnanec nemôže byť konateľom spoločnosti s ručením obmedzeným, nakoľko ide o výkonný, riadiaci a za spoločnosť konajúci orgán. Nesmie byť ani spoločníkom spoločnosti s ručením obmedzeným, pretože ako taký sa stáva členom jej valného zhromaždenia, prostredníctvom ktorého riadi a kontroluje činnosť spoločnosti. To všetko za predpokladu, že spoločnosť vykonáva aktívnu podnikateľskú činnosť. V tejto súvislosti uviedol, že nebolo povinnosťou správneho orgánu skúmať, kedy a v akej frekvencii zasadá valné zhromaždenie obchodnej spoločnosti, nakoľko členom tohto orgánu sa stala žalobkyňa okamihom vzniku spoločnosti. Zákaz uvedený v § 59 ods. 2 Zákona o štátnej službe sa viaže na členstvo v riadiacom, kontrolnom alebo dozornom orgáne, nie na účasť na zasadnutí týchto orgánov. Žalovaný poukázal na Ústavný zákon č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov, ktorý ustanovuje nezlučiteľnosť funkcie verejného funkcionára s výkonom iných funkcií, zamestnaní alebo činností a ktorý sa okrem iných vzťahuje aj na funkcie poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a členov vlády Slovenskej republiky. Podľa čl. 5 ods. 2 tohto zákona: „Verejný funkcionár nesmie byť štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, členom riadiaceho, kontrolného alebo dozorného orgánu právnickej osoby, ktorá bola zriadená na výkon podnikateľskej činnosti, okrem valného zhromaždenia a členskej schôdze. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ súčasní, resp. bývalí členovia vlády sú spoločníkmi spoločností s ručením obmedzeným, vykonávajú túto činnosť v súlade s Ústavným zákonom č. 357/2004 Z.z. Navyše znenie čl. 5 ods. 2 tohto zákona potvrdzuje právny názor, že valné zhromaždenie treba považovať za riadiaci a kontrolný orgán obchodnej spoločnosti.

III.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyselne dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné. Vo veci rozhodol odvolací súd bez nariadenia pojednávania s poukazom na § 250j ods. 2 OSP, keď verejné vyhlásenie rozhodnutia oznámil v súlade s § 156 ods. 3 OSP.

Odvolací súd po preskúmaní rozsudku krajského súdu z dôvodov uvedených v podanom odvolaní dospel k záveru, že krajský súd sa síce obsiahlym spôsobom zaoberal postupom služobných orgánov a vyjadreniami ich nadriadených orgánov, opomenul však skúmať zákonnosť samotného rozhodnutia o odvolaní zo štátnej služby z dôvodov uvedených v žalobe, najmä hľadiska skutkového a právneho vymedzenia dôvodov skončenia

štátnozamestnaneckého pomeru služobným úradom. Najvyšší súd podľa § 250ja ods. 3 OSP zmenil prvostupňový rozsudok a žalované rozhodnutie zrušil pre nedostatočné zistenie skutkového stavu veci v konaní o odvolaní žalobkyne zo štátnozamestnaneckého pomeru, pre nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok právne relevantných dôvodov rozhodnutia, pre nesprávne právne posúdenie veci vo vzťahu k členstvu spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným v riadiacich a kontrolných orgánoch podnikajúcej právnickej osoby, ako aj pre vady konania (§ 250j ods. 2, písm. a), c), d.) a e) OSP).

Podľa rozhodnutia z 28.10.2009 bola žalobkyňa odvolaná z dôvodov podľa § 40 ods. 2 písm.c) zák.č. 312/2001 Z.z. (ďalej len „ zákon“) v znení platnom a účinnom do 31.10.2009, t.j. z dôvodu závažného porušenia služobnej disciplíny. Zákon účinný v čase rozhodnutia neustanovuje skutkové podstaty „závažného porušenia služobnej disciplíny“ a nevymedzuje ani samotný pojem „služobná disciplína“. Porušenie služobnej disciplíny nie je samé osebe predmetom právnej úpravy konania vo veciach štátnej služby. Aj preto bola zrejme predmetom posudzovania vyšších orgánov (MPSVR či ŠVPS) otázka, či porušenie obmedzenia podnikania štátneho zamestnanca je závažným porušením služobnej disciplíny. Podľa dôvodov rozhodnutia je kvalifikácia konania žalobkyne ako závažného porušenia služobnej disciplíny (za porušenie § 59 ods. 2 zákona) daná čl. 7 Služobného poriadku RVPS v Prešove č. 2/2008 z 31.12.2007.

Odvolací súd len pripomína, že podľa § 40 ods. 5 zákona č. 312/2001 Z.z. sa štátnozamestnanecký pomer skončil podľa právnej úpravy platnej do 31.5.2006 dňom právoplatnosti rozhodnutia disciplinárneho orgánu o uložení disciplinárneho opatrenia prepustenia zo štátnej služby. Od 1.6.2006 zákon č. 312/2001 Z.z. disciplinárne konanie ani disciplinárnu zodpovednosť v štátnej službe neupravuje. Právna kvalifikácia porušenia obmedzení podľa § 59 ods. 1 a 2 zákona uvedená v § 59 ods. 8 zákona č. 312/2001 Z.z. ako závažného služobného previnenia (§ 60 ods. 2 cit. zákona) bola zrušená od 1.6.2006 (zák. č. 231/2006 Z.z.).

Za tejto právnej situácie úprava obsiahnutá v čl. 7 Služobného poriadku v časti PRACOVNÁ DISCIPLÍNA – Práva o povinnosti štátneho zamestnanca , ktorá o.i. uvádza, že štátny zamestnanec nesmie byť členom riadiacich, kontrolných a dozorných orgánov právnických osôb vykonávajúcich podnikateľskú činnosť len parafrázuje § 59 ods. 2 zákona č. 312/2001 Z.z. o samotnom obsahu obmedzenia. Až čl. 8 Služobného poriadku upravuje

Následky porušenia služobnej disciplíny, keď ustanovuje v bode 1., že akékoľvek neplnenie základných povinností zamestnanca bude považované za porušenie služobnej disciplíny a v bode 3. za závažné disciplinárne previnenie sa považuje o.i. “ porušenie obmedzenia podnikania a inej zárobkovej činnosti“. Preskúmané rozhodnutie prvostupňového orgánu sa však na čl. 8 Služobného poriadku neodvoláva. Kvalifikácia vytýkaného konania ako závažného porušenia služobnej disciplíny v predpise nižšej právnej sily ako je zákon nie je obvyklým spôsobom vymedzenia závažného porušenia služobnej disciplíny, najmä ak s účinnosťou od 1.6.2006, ako už bolo uvedené, bola disciplinárna zodpovednosť ako taká zo zákona o štátnej službe vypustená. Preto odvolací súd nepovažuje za vecne správne vychádzať z definície závažného porušenia služobnej disciplíny podľa služobného poriadku.

Z rozhodnutia žalovaného nevyplýva, v čom spočíva konkrétna miera závažnosti konania žalobkyne, ktorá viedla k nevyhnutnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru. Služobné orgány sa v rozhodnutí ani nezaoberali okolnosťami prípadu, napriek tvrdeniam žalobkyne a objektívnemu zisteniu, že konateľkou zapísanou v obchodnom registri bola len krátku dobu (cca 1 mesiac) a že uvedený stav skončil skôr (22.6.2009), ako bola po prvý raz upozornená na porušenie povinnosti (7.7.2009).

Odvolací súd nezdiala názor krajského súdu, že služobné orgány postupovali v konaní v súlade so zákonom potom, ako sa začalo správne konanie o skončenie služobného pomeru (26.10.2009, ako to sám stanovil prvostupňový správny orgán). Samotná skutočnosť, že žalobkyni bola daná možnosť predložiť ďalšie doklady do 28.10.2009 a pri neakceptovaní žiadosti o predĺženie termínu ešte v ten istý deň (28.10.2009) služobný orgán rozhodol o odvolaní žalobkyne zo štátnozamestnaneckého pomeru, svedčí o porušení ustanovení §§ 32 a 33 Správneho poriadku, keďže žalobkyni nebola daná možnosť oboznámiť sa pred vydaním rozhodnutia s jeho podkladmi a vyjadriť sa k nim, pričom žalovaný na ústnom pojednávaní 26.10.2009 až do 28.10.2009 neformuloval jednoznačne dôvod skončenia služobného pomeru tak, aby sa žalobkyňa mala možnosť ku konkrétnemu dôvodu vyjadriť.

V konaní o skončení štátnozamestnaneckého pomeru odvolaním z dôvodu podľa § 40 ods. 2 písm.c) zákona nie je úlohou štátneho zamestnanca preukazovať hodnovernými dokladmi, že jeho konanie nie je v rozpore so zákonom, ale bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno o porušení služobnej disciplíny, vrátane tvrdenia o jeho závažnosti znáša služobný orgán, ktorý súčasne vykonáva aj dokazovanie tejto skutočnosti. To, že žalobkyňa

nepredložila „hodnoverné dôkazy“, nie je dôkazom o tom, že žalobkyňa porušila obmedzenia uvedené v § 59 ods. 2 zákona.

Ak bolo predmetom rozhodnutia porušenie § 59 ods. 2 zákona, mal žalovaný tvrdiť a preukázať, že žalobkyňa je členom konkrétneho riadiaceho alebo konkrétneho kontrolného orgánu právnickej osoby vykonávajúcej podnikateľskú činnosť. Také tvrdenie vo výroku prvostupňového rozhodnutia uvedené nie je, pričom výrok postráda aj časové ohraničenie trvania tvrdeného porušenia služobnej disciplíny. Pokiaľ v dôvodoch rozhodnutia prvostupňový ako aj odvolací orgán argumentoval členstvom žalobkyne, ako spoločníčky spoločnosti s ručením obmedzeným, na valnom zhromaždení právnickej osoby, ako s členstvom v riadiacom a kontrolného orgáne, považuje odvolací súd uvádzané dôvody za prejav formálneho a účelového výkladu zákona bez toho, aby sa najmä odvolací orgán dôsledne zaoberal dôvodmi odvolania žalobkyne proti rozhodnutiu o skončení štátnozamestnaneckého pomeru.

Podľa názoru odvolacieho súdu, ak má byť členstvo vo vymenovaných orgánoch obchodnej spoločnosti samé osebe dôvodom skončenia štátnozamestnaneckého pomeru preto, že je závažným porušením služobnej disciplíny, musí byť pojem „členstvo spoločníka v riadiacom a kontrolnom orgáne právnickej osoby“ jednoznačný a určitý či už z hľadiska náležitostí členstva ako aj identifikácie riadiaceho či kontrolného orgánu. Len zo skutočnosti, že sa žalobkyňa ako spoločníčka s.r.o. mohla (mala právo osobne alebo prostredníctvom splnomocnenca) zúčastňovať valného zhromaždenia, ako najvyššieho orgánu spoločnosti, ešte nemožno vyvodiť, že bola členkou riadiaceho orgánu spoločnosti, keďže účasť na valnom zhromaždení vyplýva z právnej skutočnosti, ktorou je postavenie spoločníčky, a nie z inej právnej skutočnosti, ktorá by zakladala členstvo (voľba, menovanie, vyslanie). Valné zhromaždenie nie je permanentne zasadajúci orgán, ktorý riadi obchodné aktivity spoločnosti. Žalovaný však nevykonal ani žiadny dôkaz o tom, či sa žalobkyňa vôbec takého valného zhromaždenia zúčastnila, či bolo zvolané a či sa uskutočnilo, prípadne či malo kompetencie orgánu riadiaceho samotné podnikanie spoločnosti prípadne kontrolné právomoci.

Najvyšší súd § 59 ods. 2 zákona č. 312/2001 Z.z. vykladá tak, že štátny zamestnanec nesmie byť sám štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu spoločnosti, členom riadiaceho, kontrolného alebo dozorného orgánu právnickej osoby, ktorá bola zriadená

na výkon podnikateľskej činnosti a to odlišným od valného zhromaždenia. Uvedený právny názor najvyšší súd považuje za ústavne konformný (čl. 152 ods. 4 Ústavy SR) s čl. 20 ods. 1 a čl. 12 ods. 1 Ústavy SR a so zreteľom na práva a povinnosti všetkých verejne činných osôb aj s čl. 5 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z.z., pretože niet rozumného dôvodu, aby osoby v štátnej službe mali viac obmedzení, než osoby pomenované v ústavnom zákone o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (najmä ústavní činitelia). V danom prípade to znamená, že ani osoba v štátnej službe, rovnako ako verejný funkcionár uvedený v osobitnom zákone, pokiaľ je spoločníkom v s.r.o., nemôže byť bez ďalšieho len z dôvodu, že je spoločníkom, posudzovaná ako člen riadiaceho alebo kontrolného orgánu spoločnosti len preto, že má právo zúčastniť sa valného zhromaždenia.

Pokiaľ žalovaný v priebehu konania argumentoval aj tým, že žalobkyňa naďalej vykonávala realitnú činnosť, o čom svedčí dokumentácia inzerátov, odvolací súd je toho názoru, že takú činnosť nie je možné subsumovať pod § 59 ods. 2 zákona, pričom prípadné porušenie § 59 ods. 1 zákona nebolo podľa rozhodnutia dôvodom skončenia štátnozamestnaneckého pomeru. Preto uvedenú argumentáciu považuje súd za irelevantnú.

Podľa § 250k ods. 1 žalobkyni súd priznal náhradu trov celého konania v sume 622,15 Eur, ktorá pozostáva z náhrady trov právneho zastúpenia a paušálnej náhrady za dva úkony v roku 2010 v sume 303,31 Eur (2 x 120,23 Eur + 2 x 7,21 Eur + 19 % DPH), za jeden úkon v roku 2011 v sume 130,91 Eur (123,50 Eur + 7,41 Eur) a za jeden úkon v roku 2012 v sume 134,79 Eur (127,16 Eur + 7,63 Eur), v oboch DPH vo výške 20%, t.j. za dva úkony 318,84 Eur.

P o u č e n i e : Protí tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. apríla 2012

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková